
 Karlovo náměstí 53
(Malovaný dům)
674 01 Třebíč, tel.: +420 568 847 070
info@mktstrebic.cz

 Zadní synagoga
Subakova 1/44, 674 01 Třebíč
+420 568 823 005
infosynagoga@mktstrebic.cz

 Bazilika sv. Prokopa
Zámek 1, 674 01 Třebíč
+420 568 610 022
infobazilika@mktstrebic.cz

1 Zámek | Palace

Původně benediktinský klášter, založený v roce 1101 moravskými údělnými knížaty Oldřichem Brněnským a Litoldem Znojemským, se nachází v severozápadní části města nad levým břehem řeky Jihlava. V 16. století byl postaven na zámek patřící postupně Pernštejnům, Osoským a Valdštejnům. Dnes zde sídlí Muzeum Vysočiny s unikátními sbírkami betlémů, vltavínů, dýmek a regionální lidové kultury.

The former Benedictine monastery, founded in 1101 by the Moravian princes, Oldřich Brněnský and Litold Znojenský, is located in the north-west part of the town above the left bank of the Jihlava river. It was rebuilt as a castle in the 16th century and was owned by the Pernštejn, Ososký and Wallenstein families. Today it is the residence of the Vysočina Museum displaying a unique collection of nativity scenes, pipes and regional folk culture.

2 Bazilika sv. Prokopa | St. Procopius' Basilika

Se stavbou románské baziliky se začalo ve 40. letech 13. století a bazilika byla zasvěcena Panně Marii. Stavba byla během staletí několikrát poškozena, nejprve v době husitských válek, poté při obléhání města vojsky uherštího krále Matyáše Korvína (1468). V roce 1704 byla zasvěcena sv. Prokopovi. V letech 1725 – 1731 na ni byly provedeny barokní úpravy, dnešní podobu pak získala díky úpravám v letech 1924 – 1935. V roce 2003 byla spolu s židovskou čtvrtí a židovským hřbitovem zapsána na seznam UNESCO.

The construction of St. Procopius' Basilica commenced in the 1240s, and the basilica was consecrated to the Virgin Mary. Throughout the centuries, the basilica suffered some minor as well as major damage. Some of the severest damage happened during the Hussite wars and other later during the town siege by the troops of Matthias Corvinus (1468). In 1704, the basilica was consecrated to St. Procopius. During 1725 – 1731, it underwent some architectural alterations in the Baroque style. Today's appearance of the basilica is owing to the adjustments from 1924 to 1935. It was inscribed on the UNESCO World Heritage List, together with the Jewish Quarter and the Jewish cemetery.

3 Židovská čtvrť | Jewish Quarter

Židovská čtvrť byla společně s židovským hřbitovem zapsána na seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO v roce 2003. Je unikátním souborem 123 dochovaných domů. Mezi ně patří například 2 synagogy, budova židovské radnice, dům rabína, dále pak chudobnice, nemocnice a dvě školy. Židovská čtvrť je volně přístupná. Návštěvníky tudy provází naučná stezka, která ve třech jazycích (ČJ, AJ, NJ) upozorňuje na výjimečná místa a stručně obeznámuje s historií.

The Jewish Quarter together with the Jewish cemetery was inscribed on the UNESCO World Heritage List in 2003. It presents a unique complex of 123 historical buildings. To name some of them, there are two synagogues, the Jewish town hall, a rabbi's house, almshouse, hospital and two schools. The Jewish Quarter is free to enter. The visitor is guided by a historic trail which draws attention to important Jewish sights and explains their historical background in three languages (Czech, English and German).

4 Zadní synagoga a Dům Seligmanna Bauera

Rear Synagogue and Seligmann Bauer House

Zadní synagoga byla postavena kolem roku 1669, kdy rostoucí příliv židovského obyvatelstva vyžadoval zbudování další modlitebny. Okolo roku 1837 byla rozšířena severním směrem přístavbou druhé ženské galerie. Po roce 1945 byla používána jako sklad ovoce a zeleniny, v letech 1988 – 1997 prošla rozsáhlou rekonstrukcí a v roce 2003 byla zapsána na seznam UNESCO. V současnosti slouží jako výstavní a koncertní síň. Dům Seligmanna Bauera v sousedství Zadní synagogy byl postaven před rokem 1798. Po rozsáhlé rekonstrukci byl v roce 2011 upraven na židovské muzeum a zpřístupněn veřejnosti.

The Rear synagogue was built around 1669, when the construction of another chapel was required due to the increasing influx of Jewish inhabitants. In 1926 were the premises used as a storehouse and after undergoing extensive reconstruction in the years 1988 – 1997 was the synagogue in 2003 added to the UNESCO World Heritage List. Today it is used as an exhibition centre and concert hall. The neighbouring Seligmann Bauer House was built before 1798. It was altered into a Jewish museum and made public after extensive reconstruction in 2011.

5 Židovský hřbitov | Jewish cemetery

Svoji rozlohou 11 772 metrů čtverečních se řadí k největším židovským pohřbištím v zemi. Na celém hřbitově se nachází přibližně 11 000 hrobů a téměř 3 000 náhrobníků, z nichž nejstarší pochází ze 30. let 17. století. Na hřbitově jsou pohřbeni členové nejvýznamnějších židovských rodin a najdeme zde i památník obětem 1. světové války a nacistické genocidy.

An area of 11 772 m² makes this cemetery one of the biggest in the country. There are around 11 000 graves there and almost 3000 tombstones of which the oldest comes from the 1630s. One can find the tombs of the most famous Jewish families there as well as memorials to WWI victims and the victims of Nazi genocide.

6 Kruhová bašta na Hrádku | Round Tower on Hrádek Hill

K fortifikačnímu systému města patřila kromě hradeb a věží na obvodu historického jádra i předsunutá opevnění na strategických výšinách v okolí města na Hrádku, na Strážné hoře a pravděpodobně i nad Polánkou. Do dnešních dnů se dochovaly pouze zbytky předsunutého opevnění na Hrádku. Původně to byla dvoupatrová kruhová věž se střílnami, obehnaná příkopem a palisádou. Nedaleká kamenná mohyla byla zbudována v roce 1924 jako připomínka 500 let od smrti Jana Žižky z Trocnova.

The fortification system comprised not only walls and towers on the perimeter of the historical centre of the town but also adjacent fortifications on the strategic hills of the town's district, such as on Hrádek, Strážná Hora, and probably Polánka. The only remnants of the adjacent fortification preserved today are those from Hrádek. Originally, it was a round two-storey tower with embrasures, fortified with a moat and a palisade. A nearby stone memorial founded in 1924 is to commemorate the 500-year anniversary since the death of Jan Žižka of Trocnov.

7 Karlovo náměstí | Charles Square

Rozloha Karlova náměstí svědčí o velkorysých snahách benediktinských zakladatelů Třebíče vyrovnat se královským městům. Původní podoba náměstí vzala za své v roce 1468, kdy bylo město za česko-uherských válek téměř zničeno. Po četných požárech byly renesanční a barokní řady v 19. století nahrazeny romantizujícími fasádami. O to větší cenu mají dva sgrafitově vyzdobené domy – Malovaný a Černý. Sousedí sv. Cyril a Metoděje vytvořil v r. 1885 sochař Bernard Seeling.

The area of Charles square shows the magnificent effort of benedictines who tried to form the town of Třebíč in a royal style. The original appearance of the square was damaged after the year 1468, when our town was almost destroyed by a Hungarian army. After numerous fires were old renaissance and baroque facades changed to romantic and historical facades. All the more significant and valuable are two houses decorated with sgraffitos – Painted house and Black house. Statuary of St. Cyril and Methodius was created in the year 1885 by carver Bernard Seeling.

8 Malovaný dům | The Painted House

Renesanční Malovaný (Františkův) dům postavil koncem 16. století benátský kupec Francesco Calligardi a zřídil v něm obchod s koloniálními zbožím. Původní sgrafitová výzdoba byla pozdějšími majiteli zablžena vápnem. Obnovil ji až roku 1903 profesor trebičského gymnázia Josef Kozlanský. V 80. letech 20. století prošel chátrající dům náročnou rekonstrukcí. Byla obnovena vnitřní klenba, ovázné sloupové, vnitřní terasa s arkádami, atrium a řada místností. Přilehlé domu je využíváno jako galerie a informační centrum, v patře se nachází obřadní síň.

The Renaissance Painted (Franciscan) House was built at the end of the 16th century by a Venetian merchant Francesco Calligardi who established a shop with colonial goods there. The original sgraffito decoration was covered by lime paint by later owners. It was restored again in 1903 by Josef Kozlanský, a grammar school teacher in Třebíč. In the 1980s, the dilapidated house underwent an exorbitant restoration. The inner vaulting was reconstructed as well as the grand pillars, inner terrace with arcades, atrium and many rooms. Today the ground floor functions as an art gallery and information centre, and the first floor is used for wedding ceremonies.

9 Městská věž | Town Tower

Městská věž při kostele sv. Martina byla postavena cca v roce 1335 jako součást městského opevnění. V průběhu staletí byla několikrát poškozena vichřicemi a požáry. Během oprav v roce 1862 získala věž dnešní kopuli, generální rekonstrukci pak prošla v letech 1996 – 1997, kdy byl veřejnosti zpřístupněn vyhlídkový ochoz ve výšce 35 metrů. Výška žižek na hodinách je 60 cm, ciferník má průměr 5,5 m a patří mezi největší na evropském kontinentu.

The town tower, attached to St. Martin's church, was built as a part of the town's fortification system in 1335. Throughout the centuries, the tower suffered some damage caused by heavy windstorms and fires. During the reconstruction in 1862, the tower was given a new cupola, though the overall reconstruction took place later, in the years 1996 and 1997, when the 35m high scenic gallery became open to the public. The numerals on the clock dial measure 60cm in height and the clock dial itself is 5.5m wide making it one of the biggest on the European continent.

10 Říční lázně | River Baths "Na Polance"

Říční lázně byly postaveny v roce 1993 dle projektu slavného českého architekta Bohuslava Fuchse. Architektonicky nejvýznamnější je dřevěný objekt láten. Novou dominantou plovárny je 85 metrů dlouhý tobogán, zbudovaný v polovině 90. let 20. století.

Built in 1993 to the design of the famous Czech architect Bohuslav Fuchs. Of special architectural importance is the wooden building with dressing rooms. A new dominant point of the baths is the 85m long toboggan run built in the mid. 1990s.

11 Větrný mlýn | Windmill

Třípodlažní budova větrného mlýna byla postavena v roce 1836. Původně měl být dřevěný, ale nakonec byl postaven z kamene a cihelného zdiva. Věž o průměru 8 m ve formě kamolého kužele zakončovala spícatá střeška s šindelovou krytinou. Strojovnu osvětlovala v každém patře 3 – 4 okna. Mlýn sloužil do poloviny 19. století k mletí borové kůry na výrobu třísla pro vydělávání kůží. Koželuštvi bylo v té době jedním z nejrozšířenějších trebičských řemesel. Dnešní vzhled větrného mlýna se velmi přibližuje jeho původní podobě z 19. století.

The three-storey windmill structure was built in 1836. It was supposed to be built in wood first, but eventually it was constructed in stone and brick. The 8m wide tower in the shape of a truncated cone was covered with a pointed shingle roof. The machine room was lit by three to four windows on each floor. The windmill's function was to grind pine tree bark which was used for the tanning of hides. Tanning was one of the most common crafts in Třebíč at those times. The current state of the windmill resembles very much its original look in the 19th century.

12 Kapucínský klášter, Chrám proměnění Páně

Capuchin Monastery, Church of Our Lord's Transfiguration

Chrám byl postaven na místě zbořeného bratrské kaple jako architektonický symbol vířevství katolicismu. Byl dokončen v roce 1693. Věž, nehyčká pro kapucínské kláštery, byla dostavěna v roce 1884 na náklad kvadrána kláštera P. Alberta Chlumeckého.

The church was built in the place of a wrecked chapel. Its architecture symbolized the victory of catholicism. The construction was completed in 1693. The tower, quite untypical of Capuchin monasteries, was completed in 1884 at the expense of P. Albert Chlumecký, monastery quadrant.

Poznámky | Notes

Třebíč

město s historií

MKS
TŘEBÍČ

info
centrum Třebíč